

Przeczytaj fragment książki Barbary Gawryluk i Pawła Skawińskiego pt.: „Tatry. Przewodnik dla dużych i małych.”

Dolina Kościeliska to druga co do wielkości dolina tatrzańska. Przez jej dolną część płynie Kościeliski Potok, nad górną wznoszą się niezwykle skały. Nazwa doliny pochodzi od pobliskiej wsi Kościelisko. Turyści odwiedzają ją od ponad 200 lat. Tędy wiodły też szlaki handlowe, a przemysłowcy szmuglowali towary między Polską a Słowacją. W dolinie wydobywano przed laty metale szlachetne, potem pojawili się w niej poszukiwacze skarbów. Najstarsi górale opowiadają o zbójnikach napadających tu na kupców. Na pamiątkę tych wydarzeń pozostały nazwy skał: Zbójnickie Okna czy Zbójnicka Turnia. Jeśli dziś natkniemy się na jakiś skarb (choć muszę ostudzić wasz zapal: będzie to raczej piękna roślina niż kufer ze złotymi monetami), pamiętajcie - nie zabieramy go do domu! Bo inaczej czarownica nałoży na nas klątwę. Nie wierzycie? To poznajcie pewną legendę...

Dawno temu zbójnicy grasowali po podhalańskich lasach. Zrabowane skarby zakopali pod skalną półką w Dolinie Kościeliskiej. Przysięgli, że nikt z nich sam tych skarbów nie zabierze. Zaprzyjaźniona czarownica obłożyła je klątwą. Kto by je ruszył, miał cierpieć od chorób i nieszczęść. Jedni zbójnicy po latach zostali gazdami i myśliwymi, inni trafili do więzienia - i tak się stało, że nigdy skarbów nie znaleźli. Wieść o ukrytych kosztownościach niosła się po okolicy. Aż pewien Jasiek z Kościeliska nie wytrzymał. Poszedł do doliny raz, drugi, trzeci, po to, by znaleźć skarby. W końcu trafił na wspomnianą skalną półkę i wykopał spod niej złoto i srebro. Od tej pory w jego domu zdarzały się same nieszczęścia: a to zwierzęta w gospodarstwie zdychały, a to dzieci chorowały, to znów owies nie obrodził. Wciąż działała klątwa rzucona lata temu przez czarownicę. W końcu Jasiek westchnął, zabrał skarby i odniósł je do kryjówki. I wtedy zły czar został zdjęty, a jego rodzinie znowu dobrze się wiodło.

I. Zadania do tekstu

1. Dolina, o której mowa w tekście:

- ☐ A) była dawniej dostępna tylko zbójnikom ☐ B) od niedawna budzi zainteresowanie odwiedzających Tatry
☐ C) dała nazwę pobliskiej wsi ☒ D) nie jest największą doliną w polskich Tatrach

2. Według tekstu Doliną Kościeliską nie wędrowali ludzie:

- ☐ A) nielegalnie przewożący różne dobra przez granicę ☒ B) uprawiający w niej pola
☐ C) wykonujący prace górnicze ☐ D) czerpiący korzyści z okradania innych

3. Podkreślony w tekście fragment:

- ☐ A) zachęca do poszukiwania zbójnickiego złota ☒ B) zawiera ostrzeżenie
☐ C) ma poważny charakter ☐ D) stanowi narrację trzecioosobową

4. Obłożenie klątwą skarbu jest:

- ☐ A) faktem historycznym ☒ B) elementem fikcji fantastycznej
☐ C) elementem fikcji realistycznej ☐ D) wydarzeniem prawdopodobnym

5. Zdobycie skarbu zbójników przez Jaśka:

- ☐ A) było dziełem przypadku ☐ B) przyniosło mu niespodziewane korzyści
☒ C) sprawiło, że nad rodziną zebrały się czarne chmury ☐ D) ułatwiła jego zbójcka przeszłość

6. Wyrażenie ostudzić czyjś zapal ma podobne znaczenie jak:

- ☐ A) rzucać komuś kłody pod nogi ☐ B) wsadzać nos w nieswoje sprawy
☒ C) wylać komuś kubel zimnej wody na głowę ☐ D) dmuchać na zimne

II. Zadania do lektur

7. Dziesięcioletnia tułaczka Odyseusza została spowodowana:

- ☐ A) niechęcią Odyseusza do spełniania obowiązków domowych
☐ B) niedoświadczeniem sternika, który ciągle gubił drogę do Itaki
☐ C) pragnieniem poszukiwania przygód przez bohatera
☒ D) gniewem Posejdon

8. Scylla i Charybda („Mitologia”) były:

- ☐ A) nimfami morskimi, córkami Posejdon ☒ B) potworami morskimi
☐ C) morskimi boginiami ☐ D) wyspami, które odwiedził Odyseusz

9. Podczas swojej podróży Odyseusz nie spotkał:

- ☐ A) Polifema ☐ B) Kirke ☐ C) Kalipso ☒ D) Telemacha

10. Rysunek na wazie greckiej ukazujący Heraklesa to:

- ☒ A) ☐ B) ☐ C) ☐ D)

11. Do dwunastu prac Heraklesa nie należało:

- ☐ A) oczyszczenie stajni Augiasza ☒ B) zabicie Minotaura zamieszkującego labirynt
☐ C) sprowadzenie Cerbera z Hadesu ☐ D) zdobycie pasa królowej Amazonek

12. Wspólną cechą mitu, baśni i legendy jest:

- ☐ A) szczęśliwe zakończenie ☐ B) nieokreślone miejsce akcji
☒ C) występowanie postaci fantastycznych ☐ D) wyjaśnianie zjawisk przyrody

13. We fragmencie wiersza Agnieszki Suchowierskiej „Marek i rosół” występuje:

- ☐ A) porównanie ☒ B) uosobienie
☐ C) błędna forma liczby mnogiej rzeczownika oko ☐ D) onomatopeja

*Rosół oka w Marka wlepił
Marek wlepił w rosół ślepią.
Rosół oko puścił szybko
Marek także okiem tytnął.*

14. Podkreślony fragment wiersza to:

- ☒ A) wers ☐ B) strofa ☐ C) zwrotka ☐ D) rym

15. Obrazem poetyckim w wierszu Agnieszki Suchowierskiej nie jest:

- ☐ A) dziecko wpatrujące się w żupę ☐ B) chłopiec strojący miny nad talerzem
☐ C) kręgi tłuszczu w żupie ☒ D) chłopiec z apetytem jedzący obiad

16. Wyrażenie Marek wlepił w rosół ślepią:

- ☐ A) oznacza: zdębiał na widok rosołu ☒ B) zawiera określenie z języka potocznego
☐ C) zawiera epitet ☐ D) jest bezpośrednim zwrotem do adresata

III. Nauka o języku

17. Wypowiedzenie *Poszukiwanie skarbów, nawet w dzisiejszych czasach, wydaje się niebezpiecznym zajęciem.*:

- ☐ A) jest zdaniem złożonym ☒ B) posiada jedno orzeczenie
☐ C) jest równoważnikiem zdania ☐ D) zawiera dwa czasowniki

18. *Błądzić jest rzeczą ludzką, trwać w błędzie - głupotą.* - w wypowiedzeniu:

- ☐ A) są dwa orzeczenia ☐ B) są dwa równoważniki zdania
☐ C) występują antonimy ☒ D) podmiot jest wyrażony bezokolicznikiem

19. Zgrubieniem nie jest:

- ☐ A) brzuszysko ☒ B) kocur ☐ C) jęzor ☐ D) starucha

20. Oboczność k:c występuje w odmianie wyrazu:

- ☒ A) mąka ☐ B) bąk ☐ C) skok ☐ D) pisk

21. Taką samą końcówkę w Mianowniku i Bierniku liczby pojedynczej mają wyrazy:

- ☐ A) gwiazda ☐ B) kot ☐ C) czarodziej ☒ D) tort

22. W liczbie mnogiej nie występuje rzeczownik:

- ☒ A) młodzież ☐ B) kradzież ☐ C) garaż ☐ D) straż

23. Małą literą zapisujemy:

- ☐ A) rzeczowniki własne ☒ B) nazwy mieszkańców miast
☐ C) imiona zwierząt ☐ D) nazwy planet

24. Dwie głoski miękkie znajdują się w wyrazie:

- ☐ A) jaśnieć ☐ B) kleić ☒ C) śledź ☐ D) Świnoujście

25. *Otrzymanie pomocy od Feaków umożliwiło Odyseuszowi powrót do Itaki.* - w zdaniu:

- ☐ A) występują trzy czasowniki ☒ B) podkreślono czasownik w rodzaju nijakim
☐ C) podkreślono nieosobową formę czasownika ☐ D) występuje czasownik w czasie teraźniejszym

26. Podmiot i orzeczenie to:

- ☐ A) Wyremontowano chodnik. ☐ B) Zapiszcie notatkę.
☒ C) Przyszedł listonosz. ☐ D) Wychodzę z Markiem.

27. Wyrażenie przyimkowe nie występuje w zdaniu:

- ☐ A) Odyseusz wywołał duchy z podziemi w krainie Kimeryjczyków.
☐ B) Herakles stanął u wrót Hadesu.
☒ C) Lew nemejski oparł się zarówno strzałom, jak i mieczowi oraz maczudze Heraklesa.
☐ D) Odyseusz kazał się przywiązać do masztu, by słuchać śpiewu syren.

28. Przysłówki to:

- ☒ A) teraz, tutaj ☐ B) niech, ponieważ ☐ C) ponad, więc ☐ D) spod, by

29. Łącznie należy zapisać *nie* z wyrazem:

- ☐ A) dalej ☐ B) czekać ☒ C) słodki ☐ D) szklany

30. *Do udziału w koncercie zaproszono wybitnych muzyków.* - zdanie stanowi część:

- ☐ A) zaproszenia ☐ B) ogłoszenia ☒ C) sprawozdania ☐ D) podziękowania